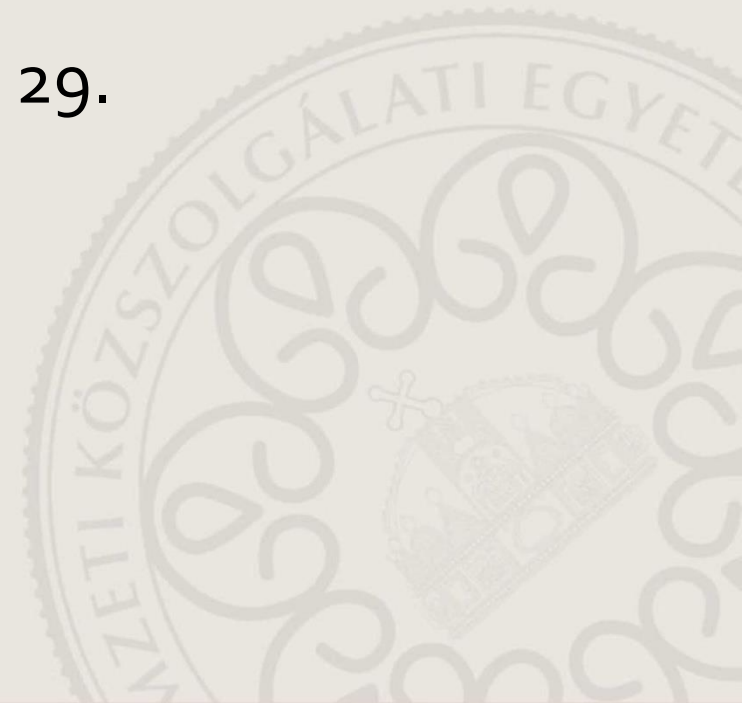

EU jogrendszer

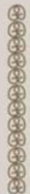
2018. szeptember 29.

- I. Uniós jog
- II. Elsődleges jogforrások
- III. Másodlagos jogforrások

I. Uniós jog

Fogalmak

- közvetlen alkalmazhatóság
 - ✓ önvégrehajtás
- közvetlen hatály
 - ✓ jogérvényesítés

- implementáció
- értelmezési kötelezettség doktrínája
- szupremácia
- primátus

Jogforrások

- ✓ elsődleges
- ✓ másodlagos

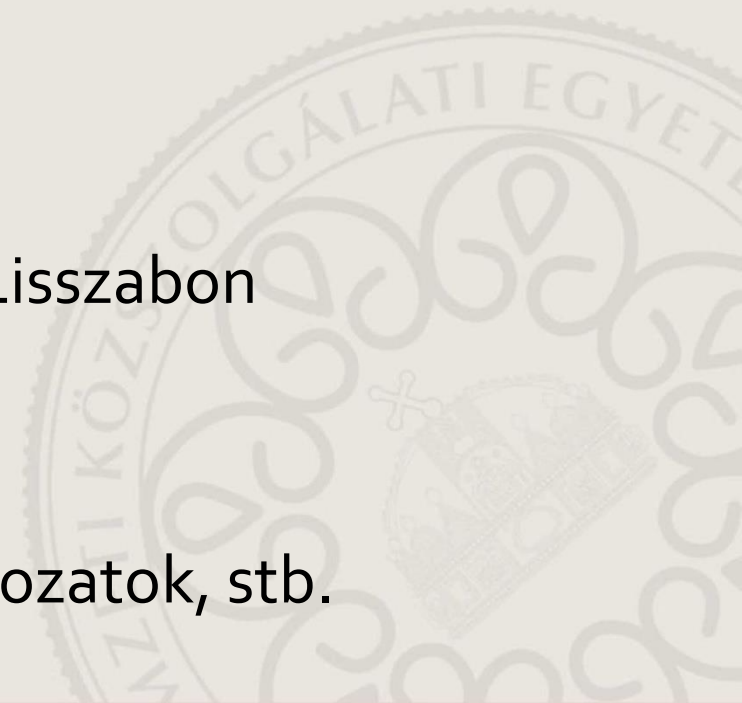

II. Elsődleges jogforrások

- Alapító szerződések és módosításaik
 - ✓ ESZAK
 - ✓ EGK
 - ✓ Euratom
 - ✓ Fúziós Szerződés
 - ✓ Maastricht, Amszterdam, Nizza, Lisszabon
- Csatlakozási szerződések
- Jegyzőkönyvek, Mellékletek, Nyilatkozatok, stb.

- Hatályos szerződések
 - ✓ Euratom
 - ✓ EUSZ
 - ✓ EUMSZ
 - ✓ EU Alapjogi Chartája

EUSZ

- I. Közös rendelkezések
- II. A demokratikus elvekre vonatkozó rendelkezések
- III. Az intézményekre vonatkozó rendelkezések
- IV. A megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezések
- V. Az Unió külső tevékenységére vonatkozó ált. rend. és a közös kül és biz.pol. vonatkozó különös rend.
- VI. Záró rendelkezések

I. Közös rendelkezések (1-8. cikk)

- ✓ 1. cikk: EU létrehozása
- ✓ 2. cikk: szabadság, demokrácia, emberi méltóság
- ✓ 3. cikk!
- ✓ 4. cikk: tagállamok és az Unió viszonya
- ✓ 5. cikk: hatáskör-átruházás elve
- ✓ 6. cikk: Alapjogi Charta és az Európai Emberi Jogi Egyezmény
- ✓ 7. cikk!

2. cikk

Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

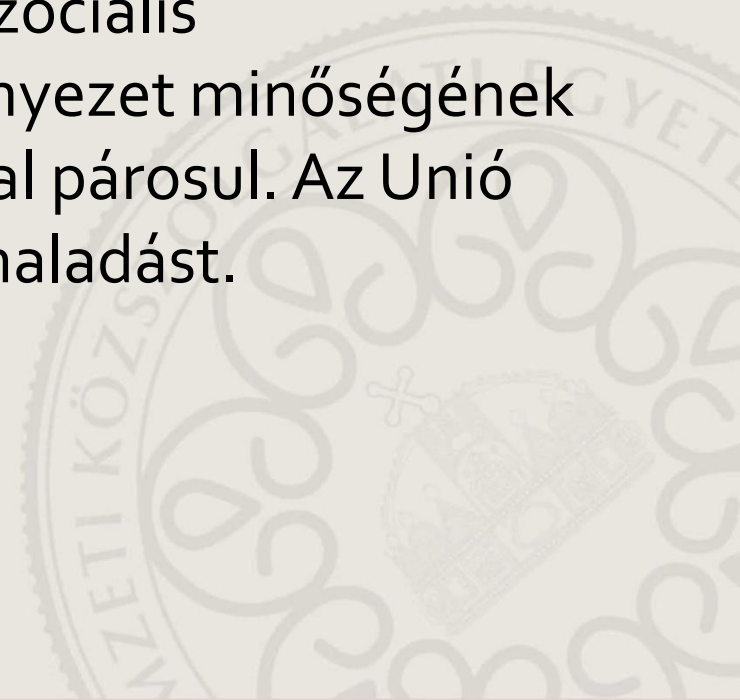

3. Cikk

- (1) Az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása.
- (2) Az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul.

(3) Az Unió egy belső piacot hoz létre. Az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely olyan kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. Az Unió elősegíti a tudományos és műszaki haladást.

7. Cikk

(1) A Tanács, a tagállamok egyharmada, az Európai Parlament vagy az Európai Bizottság indokolással ellátott javaslata alapján, tagjainak négyötödös többségével és az Európai Parlament egyetértésének elnyerését követően megállapíthatja, hogy fennáll az egyértelmű veszélye annak, hogy egy tagállam súlyosan megsérti a 2. cikkben említett értékeket. Mielőtt ilyen megállapítást tenne, a Tanács meghallgatja a kérdéses tagállamot, és ugyanezen eljárásnak megfelelően ajánlásokat tehet neki.

A Tanács rendszeresen ellenőrzi, hogy azok az okok, amelyek alapján ilyen megállapítást tett, továbbra is fennállnak-e.

(2) A tagállamok egyharmada vagy az Európai Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértésének elnyerését követően, az Európai Tanács, miután a kérdéses tagállamot felkérte észrevételei benyújtására, egyhangúlag megállapíthatja, hogy a tagállam súlyosan és tartósan megsérti a 2. cikkben említett értékeket.

(3) A Tanács, amennyiben a (2) bekezdés szerinti megállapításra jutott, minősített többséggel úgy határozhat, hogy a kérdéses tagállamnak a Szerződések alkalmazásából származó egyes jogait felfüggeszti, beleértve az e tagállam kormányának képviselőjét a Tanácsban megillető szavazati jogokat. Ebben az esetben a Tanács figyelembe veszi az ilyen felfüggesztésnek a természetes és jogi személyek jogait és kötelezettségeit érintő lehetséges következményeit.

A kérdéses tagállamnak a Szerződések szerinti kötelezettségei minden esetben továbbra is kötik ezt az államot.

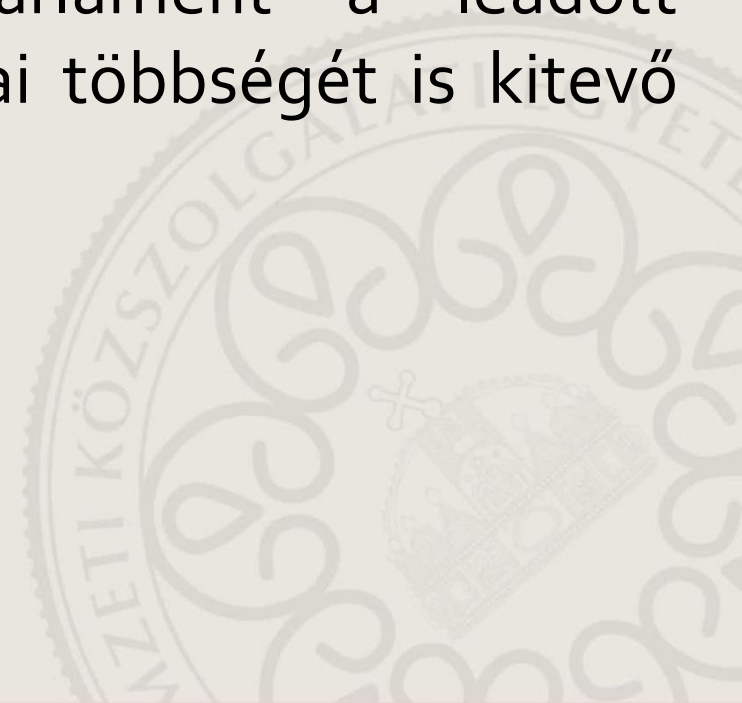

- (4) A Tanács a későbbiekben minősített többséggel úgy határozhat, hogy a (3) bekezdés alapján hozott intézkedéseket megváltoztatja vagy visszavonja, amennyiben az elrendelésükhöz vezető körülményekben változás következett be.
- (5) Az e cikk tekintetében az Európai Parlamentre, az Európai Tanácsra és a Tanácsra alkalmazandó szavazási szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 354. cikke állapítja meg.

EUMSZ 354. cikk

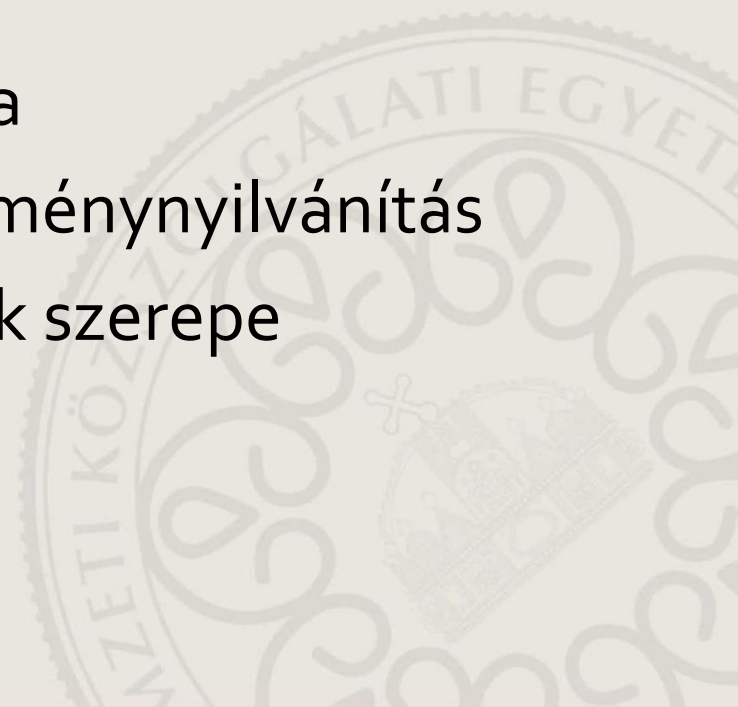
Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének alkalmazásakor az Európai Parlament a leadott szavazatoknak az egyben a tagjai többségét is kitevő kétharmados többségével dönt.

II. A demokratikus elvekre vonatkozó rendelkezések (9-12. cikk)

- ✓ 9. cikk: uniós polgárság
- ✓ 10. cikk: képviseleti demokrácia
- ✓ 11. cikk: polgári részvétel, véleménynyilvánítás
- ✓ 12. cikk: a nemzeti parlamentek szerepe

III. Az intézményekre vonatkozó rendelkezések (13-19. cikk)

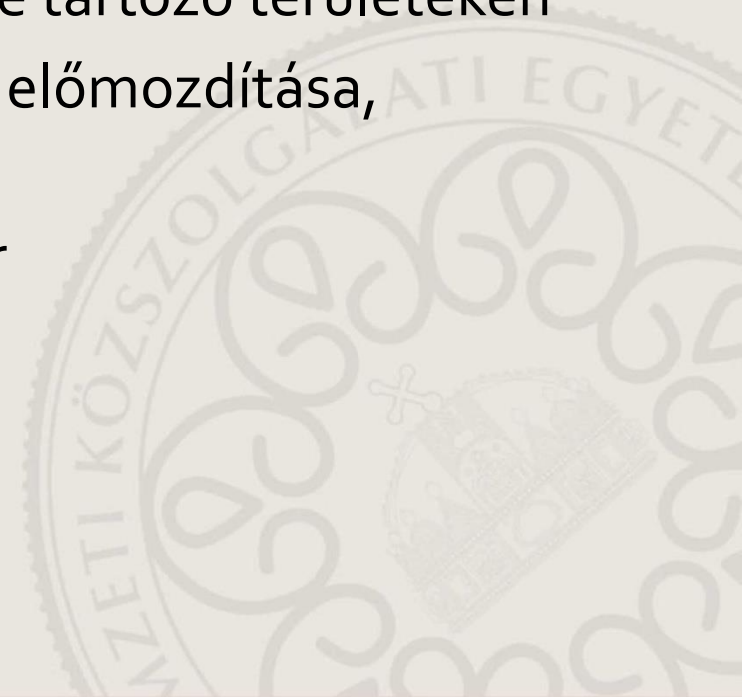
✓ 13. cikk!!

III. A megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezések (20. cikk)

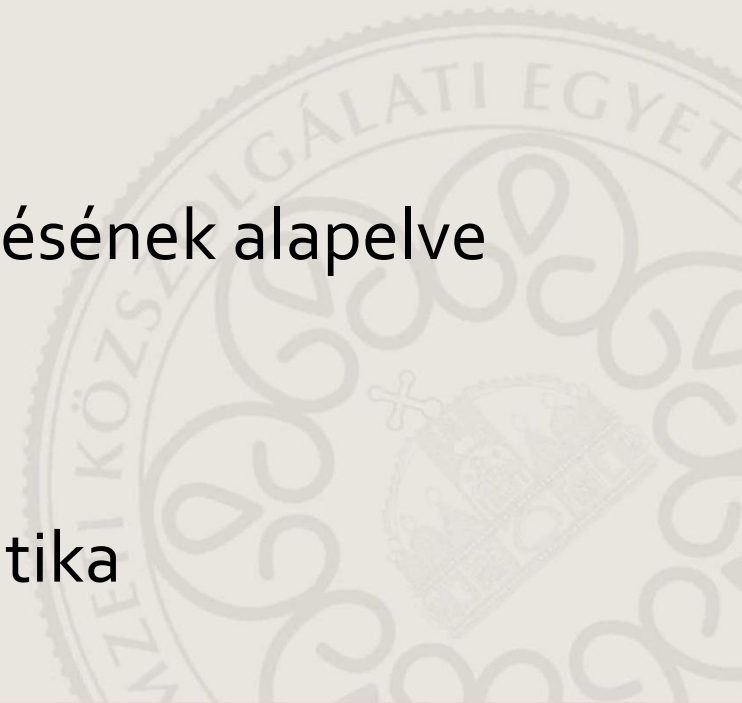
1. az Unió nem kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken
 2. Unió célkitűzései megvalósulásának előmozdítása, integráció megerősítése
 3. vmennyi tagállam számára bármikor
 4. ultima ratio
 5. 9 tagállam
- (EUMSZ 326-334. cikk)

IV. Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések és a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések (21-46. cikk)

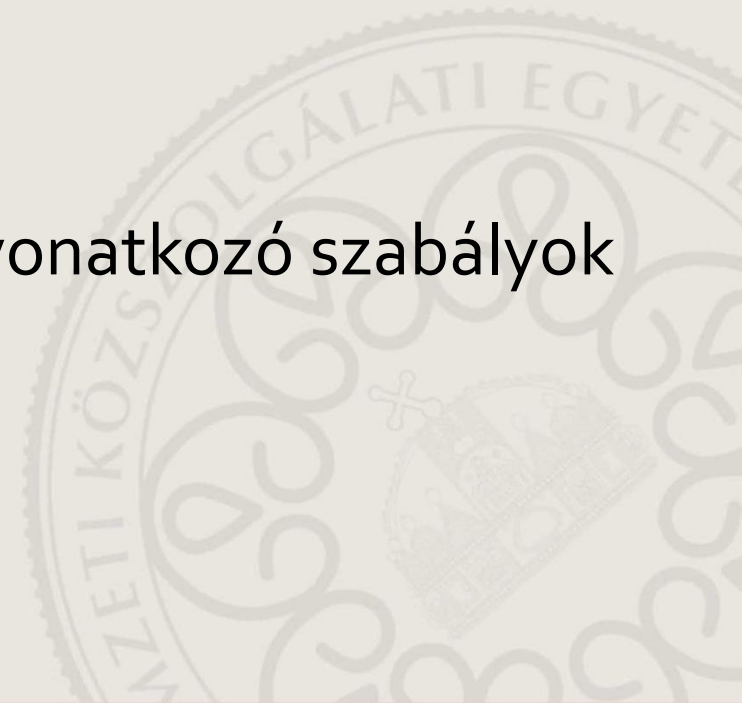
- ✓ az Unió nemzetközi szintű fellépésének alapelve
- ✓ közös politikák
- ✓ közös kül- és biztonságpolitika
- ✓ közös biztonság- és védelempolitika

V. Záró rendelkezések (47-55. cikk)

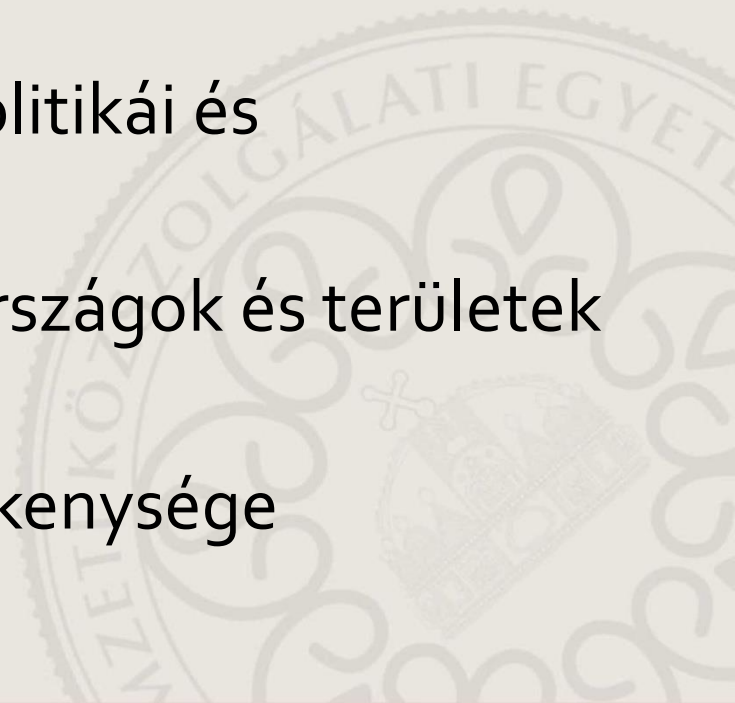
- ✓ 47. cikk: jogi személyiség
- ✓ 49. cikk: felvétel az Unióba
- ✓ 50. cikk: kilépés
- ✓ 54-55: Maastrichti Szerződésre vonatkozó szabályok

EUMSZ

- Első Rész: Alapelvek
- Második Rész: A megkülönböztetés tilalma és az uniós polgárság
- Harmadik Rész: Az Unió belső politikái és tevékenységei
- Negyedik Rész: A tengerentúli országok és területek társulásai
- Ötödik Rész: Az Unió külső tevékenysége

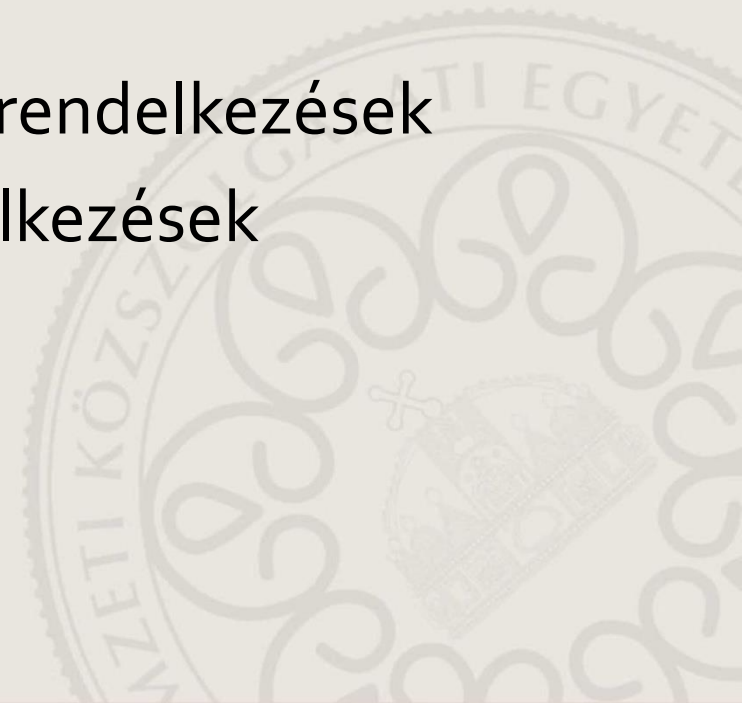
- Hatodik Rész: Intézményi és pénzügyi rendelkezések
- Hetedik Rész: Általános és Záró rendelkezések

Euratom Szerződés

- I. CÍM: A Közösség feladatai
- II. CÍM: A fejlődés előmozdítása az atomenergia területén
- III. CÍM: Intézményi és pénzügyi rendelkezések
- IV. CÍM: Különös pénzügyi rendelkezések
- V. CÍM: Általános rendelkezések
- VI. CÍM: Záró rendelkezések

Alapjogi Charta

- EUSZ 6. cikk!
- I. CÍM: Méltóság
- II. CÍM: Szabadságok
- III. CÍM: Esélyegyenlőség
- IV. CÍM: Szolidaritás
- V. CÍM: A polgárok jogai
- VI. CÍM: Igazságszolgáltatás
- VII. CÍM: A Charta értelmezésére és alkalmazására vonatkozó általános rendelkezések

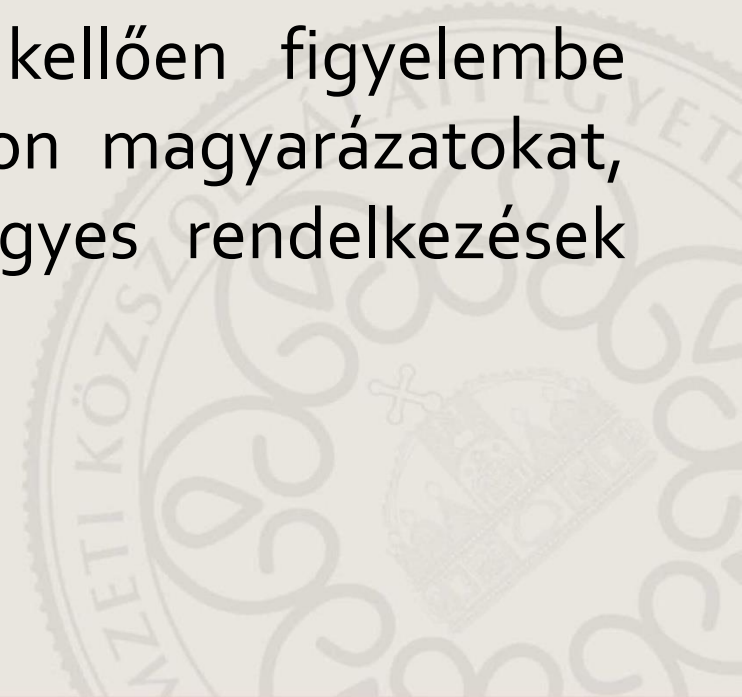
EUSZ 6. cikk

(1) Az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2000. december 7-i, Strasbourgban 2007. december 12-én kiigazított szövegében foglalt jogokat, szabadságokat és elveket; e Charta ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések.

A Charta rendelkezései semmilyen módon nem terjesztik ki az Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit.

A Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket a Charta VII. címében foglalt, az értelmezést és alkalmazást szabályozó általános rendelkezéseknek megfelelően kell értelmezni, kellően figyelembe véve a Chartában említett azon magyarázatokat, amelyek meghatározzák az egyes rendelkezések eredetét.

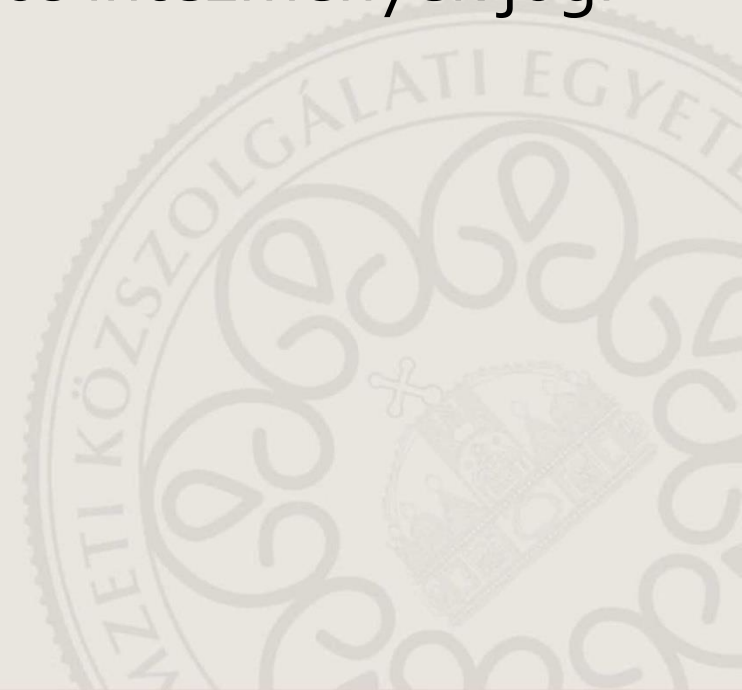

Másodlagos jogforrások

- származékos, vagy kodifikációs jogforrások
- a Szerződésekben létrehozott és jogalkotási jogosítványokkal felruházott uniós intézmények jogi aktusai

EUMSZ 288. cikk

Az Unió hatásköreinek gyakorlása érdekében az intézmények rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el.

A **rendelet** általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Az **irányelv** az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

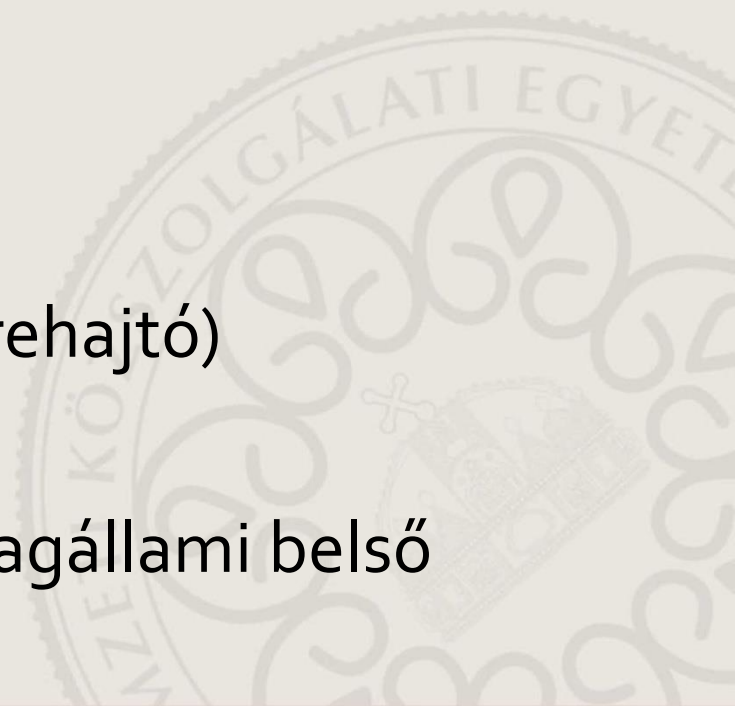
A **határozat** teljes egészében kötelező. Amennyiben külön megjelöli, hogy kik a címzettjei, a határozat kizárólag azokra nézve kötelező, akiket címzettként megjelöl.

Az **ajánlások** és a **vélemények** nem kötelezőek.

Rendelet

- általános hatály
- minden elemében kötelező
- közvetlenül alkalmazandó (önvégrehajtó)
- az uniós jogalkotás helyettesíti a tagállami belső törvényhozást

Irányelv

- jogharmonizáció!
- címzetti kör
- határidő kitűzése
- notifikációs kötelezettség

Határozat

- konkrét, nem absztrakt
- címzettek (meghatározott!)

Ajánlás, vélemény

- ajánlás: egy adott cselekvés kieszközölése
- vélemény: álláspont kifejtése

Közös kül- és biztonságpolitika

EUSZ 25. cikk

A közös kül- és biztonságpolitika folytatására az Unió:

- a) általános iránymutatásokat határoz meg;
- b) határozatokat fogad el, amelyek meghatározzák:
 - i. az Unió által végrehajtandó fellépéseket,
 - ii. az Unió által képviselendő álláspontokat,
 - iii. az i. és ii. pontban említett határozatok végrehajtásának szabályait;

és

- c) erősíti a tagállamok közötti rendszeres együttműködést politikájuk folytatásában.